

[Pernille Sams]

Der er gået politisk mode i at kritisere kreditforeningernes udlånspolitik. Det er nemt, det tilfredsstillende ønsket om at finde en synde-buk.

Men virkeligheden er nu mere nuanceret end som så. Det er for letkøbt bare at sige: Det er kreditforeningernes skyld. Og det er ret perspektivløst, for den holdning blokerer i virkeligheden for diskussionen om de reelle og grundlæggende problemer, der er, og om årsagerne til landdistrikternes problemer.

I Det Konservative Folkeparti er vi nemlig enige i, at der er meget store problemer i disse år i landdistrikterne og mange af de mindre bysamfund rundt omkring i vort land. Vi vil meget gerne være med til politiske initiativer, der kan formindske eller helst bremse den negative tendens. Men vi må have rede på årsag og virkning og ikke bare fægte i blinde.

Landdistrikterne affolkes, nærbutikkerne og den lille lokale håndværker må give op, efterspørgslen og prisen på fast ejendom falder. Det er en ond cirkel, hvor kreditforeningernes kreditpolitik naturligvis også spiller en rolle. Men deres rolle er snarere bestemt af udviklingen, end den er styrende for udviklingen. Vi må dybere for at finde årsagen, og det er også dér, den politiske indsats skal lægges. Deri er vi helt enige med regeringen, og vi er glade for regeringens klare udmelding her i dag.

Kreditforeningerne er jo forpligtet til at vurdere et givet pants reelle værdi, hvis det skal tvangssælges. Det er ikke odiøst, som SF's ordfører antydede i et af sine eksempler i de korte bemærkninger. To ens huse med hver sin beliggenhed, et i en landsby og et i en større by, kan sagtens have helt forskellige realisationspriser. Det skal kreditforeningerne tage højde for. Det er pålagt dem af Finanstilsynet.

Man kan ikke med nogen rimelighed pålægge kreditforeningerne en særskilt pligt til at gå ind i bestemte låneforhold, hvor de på forhånd ved, at det er meget tvivlsomt, om de nogen sinde får pengene igen, således at det bliver de øvrige låntagere, der kommer til at betale. Det mener vi i hvert fald ikke man kan.

Men når det er sagt, vil jeg også gerne understrege, at det til gengæld er vores opfattelse, at kreditforeningerne i højere grad end nu burde sørge for, at det altid er en individuel vurdering, der ligger til grund for et afslag eller et lånetilbud, også i landdistrikterne, hvor der

måske er for firkantede interne retningslinjer visse steder i branchen i dag.

Det er også muligt, at vi sammen med kreditforeningerne kan finde en model, der kan afbøde nogle af de barokke situationer, som kan fremvises fra alle steder i landet. Vi kunne f.eks. forestille os, at de enkelte landkommuner, der har lokale projekter, i højere grad selv gik ind og garanterede for den yderste del af lånet i forbindelse med mere offentlige typer anlæg som sportsanlæg, institutioner, skoler m.v. Dermed markerer kommunen også, at man selv tror på seriositeten i projektet. Måske kan vi også finde andre veje, det er vi meget åbne over for. Lad os få konstruktive tanker på banen, hvor brugerne også tager en reel del af ansvaret for den økonomiske sammenhæng.

Men hovedproblemet skal angribes et andet sted, nemlig ved roden. Og vi mener, at man kan komme længere med en langt mere konstruktiv vinkel på spørgsmålet, nemlig at tage politisk fat i alle de grundlæggende faktorer, der bestemmer den negative udvikling for disse områder, og forsøge ad den vej at vende udviklingen. Det er de generelle vilkår for at leve i landdistrikterne i vort samfund, der ikke er tilstrækkelig tiltrækkende. Det er en konstatering, som kreditforeningerne naturligvis også må notere sig og indrette sig efter.

SF taler om, at kreditforeningerne boykotter landdistrikterne. Det gør Fremskridtspartiet også i øvrigt. Men er det i virkeligheden ikke snarere befolkningen, der boykotter landdistrikterne? Er det ikke også befolkningen, der boykotter nærbutikkerne selv i disse yderområder til fordel for de store og billigere kædebutikker, hvilket i høj grad forstærker den onde cirkel og den negative udvikling i landdistrikterne? Er det ikke hele vort samfunds udvikling, der trækker mod aktiviteterne i de lidt større byer og fjerner grundlaget for mange af de erhverv og aktiviteter, som tidligere kunne trives i mindre enheder?

Det er politisk ansvarsforflygtigelse at beskyldte kreditforeningerne for denne udvikling. Det er for letkøbt. Hvis vi vil ændre på forholdene, må vi ændre på mere grundlæggende faktorer i vort samfund. Kreditforeningerne er private virksomheder, der må forholde sig til virkeligheden så godt, som de nu kan, for at undgå voldsomme tab. Virkeligheden i disse år er, at mange landdistrikter er præget af en ud-